

ТЕОРІЯ, ІСТОРІЯ ТА МЕТОДОЛОГІЯ ПУБЛІЧНОГО ПРАВА

Наталія Пархоменко,
доктор юридичних наук, професор,
член-кореспондент
Національної академії наук України,
завідувач відділу теорії держави і права
Інституту держави і права імені В.М. Корещького
Національної академії наук України
ORCID: 0000-0002-5870-9261

DOI 10.32782/2306-9082/2023-49-12

УДК 340.1

Ідеологічна складова інформаційної безпеки України на сучасному етапі: окремі аспекти правового забезпечення

Широкомасштабне вторгнення Російської Федерації на територію України та розв'язання війни викликали нагальну потребу переосмислення основних засад національної безпеки нашої держави в тому числі у сфері набуття та поширення різного роду інформації. Йдеться про інформаційну безпеку, адже відсутність інформації або її перенасичення, маніпулювання інформацією або вплив на національний інформаційний контент зовнішніх чинників можуть спричинити як позитивний так і негативний вплив на розвиток інформаційної сфери та формувати ризики для інформаційної та національної безпеки. Різного роду потоки інформації, здійснюючи цілеспрямовані інформаційні атаки, системно впливаючи на формування свідомості, культури, ціннісних орієнтирів та поведінки громадян, можуть суперечити

інтересам держави. З огляду на це інформація є могутньою зброєю, що може становити загрозу як окремим особистостям чи державам, так і міжнародній спільноті, може спричинити техногенні катастрофи та фінансові кризи, розбалансування механізму держави, національного, регіонального чи міжнародного правопорядку.

Забезпечення інформаційної безпеки є одним з основних завдань держави, особливо в умовах війни як надзвичайного правового режиму, коли йдеться про захист національних інтересів, оборону країни, здобуття перемоги. Вирішення цих завдань потребує різного роду заходів серед яких вагому роль відіграють правові, а саме визначення та закріплення у законодавстві правових механізмів забезпечення інформаційної безпеки, особливо в гуманітарній сфері, що і стане метою нашого дослідження.

На сучасному етапі розвитку державотворення в Україні увага вітчизняних і зарубіжних вчених як ніколи прикута до аналізу правових проблем інформаційної безпеки як складової національної безпеки та однієї із функцій сучасної держави. Втім варто наголосити, що розробка цієї проблематики розпочалася ще на початку XXI століття. Дискусії відбувалися в аспекті з'ясування головних складових інформаційної безпеки держави, особливостей інформаційної безпеки держави в умовах глобалізації, інформаційної безпеки як основи національної безпеки, з'ясування теоретико-правових засад забезпечення інформаційної безпеки України тощо. Серед науковців, які ґрунтовно займалися цією проблематикою: І.Р. Боднар, І.О. Громико, В.Т. Гурковський, О.Д. Довгань, Ю.О. Коваленко, І.Ф. Корж, О.І. Крюков, А.Ю. Нашинець-Наумова, В.В. Остроухов, Т.І. Саханчук, І.К. Сезонова, О.М. Степко, Т.Ю. Ткачук, В.М. Фурашев та інші.

Наразі у вітчизняному фаховому дискурсі загалом сформувалися дефініції категорій «інформаційна безпека», «національна інформаційна безпека». Зокрема, це стан захищеності національних інтересів людини, суспільства і держави в інформаційній сфері, забезпечення якого досягається шляхом попередження, запобігання та нейтралізації загроз та агресії у цій сфері [1].

Наразі в сучасній юридичній науці існує декілька підходів до концептуального розуміння сутності інформаційної безпеки, обумовленого насамперед складними світовими глобалізаційними процесами, з одного боку, та захистом національних інтересів – з іншого. У загальному вигляді, як зазначалося, – це стан захищеності інформаційного середовища суспільства, який забезпечує його формування, використання й розвиток в інтересах громадян, організацій, держави та стан захищеності

потреб в інформації особи, суспільства й держави, при якому забезпечується їх існування та прогресивний розвиток незалежно від наявності внутрішніх і зовнішніх інформаційних загроз. Стан інформованості визначає ступінь адекватності сприйняття суб'єктами навколишньої дійсності і, як наслідок – обґрунтованість подальших рішень і дій [2].

В цьому аспекті серед складових інформаційної безпеки в юридичній науці з-поміж іншого необхідно виокремити задоволення інформаційних потреб суб'єктів суспільних відносин та їх захист від негативного впливу, забезпечення безпеки інформації. Соціальними об'єктами інформаційної безпеки, таким чином, слід вважати: свідомість, психіку окремих особистостей й певних соціальних груп, суб'єктів громадянського суспільства та державного управління, а також міжнародних відносин, які одночасно виступають і в якості суб'єктів забезпечення інформаційної безпеки. Вагому роль в цьому процесі відіграють наукові установи, освітні і навчальні заклади України, які, зокрема, здійснюють наукові дослідження, таким чином беруть участь у формуванні та визначенні таким чином ідеологічної складової правового розвитку держави, як чинника національної та інформаційної безпеки.

Наразі відбувається приведення законодавства України у відповідність до нових соціально-економічних, політичних та геополітичних реалій. В тому числі йдеться про створення правових механізмів забезпечення інформаційної безпеки, які б стали запобіжником руйнування духовної сфери українського суспільства, сприяли збереженню та зміцненню національної ідеї, історичного спадку та культурних цінностей нашого народу, слугували соціальним регулятором поведінки людей та ін. Тому, розуміючи серйозність суспільно-політичного становища

України в умовах війни і пошук різноманітних шляхів стабілізації правопорядку, здобуття перемоги та відбудови держави, варто першочергово звернути увагу саме на формування, зміст та забезпечення ідеологічної складової інформаційної безпеки.

Правове забезпечення ідеологічної складової інформаційної безпеки є результатом правотворчої та правозастосовної діяльності органів публічної влади, спрямованої на захист національних інтересів, прав і свобод людини, суспільства та держави в інформаційній сфері. В умовах застосування Російською Федерацією технологій гібридної війни проти України, що перетворило інформаційну сферу на ключову арену протистояння, коли саме проти України Російська Федерація використовує найновіші інформаційні технології впливу на свідомість громадян, спрямовані на розпалювання національної і релігійної ворожнечі, пропаганду агресивної війни, зміну конституційного ладу насильницьким шляхом або порушення суверенітету і територіальної цілісності України» Указом Президента України від 25 лютого 2017 року № 47/2017 було затверджено Доктрину інформаційної безпеки України. Відповідно до доктрини національними інтересами України в інформаційній сфері є життєво важливі інтереси особи, суспільства і держави: захист українського суспільства від агресивного впливу деструктивної пропаганди, передусім з боку Російської Федерації та ін. [4].

Саме це має бути однією із цілей правотворчої діяльності і одним із першочергових завдань законотворців в умовах війни та з огляду на реалізацію основних положень Закону України «Про заборону пропаганди російського нацистського тоталітарного режиму, збройної агресії Російської Федерації як держави-терориста проти України, символіки воєнного

вторгнення російського нацистського тоталітарного режиму в Україну» від 22.05.2022 року № 2265-IX. В цьому аспекті одним із відповідних правових заходів в напрямку забезпечення інформаційної безпеки України варто вважати низку прийнятих Верховною Радою України законів України: «Про внесення змін до деяких законів України щодо заборони виготовлення та поширення інформаційної продукції, спрямованої на пропагування дій держави-агресора» від 3 березня 2022 року № 2109-IX, «Про внесення змін до деяких законів України щодо підтримки національного музичного продукту та обмеження публічного використання музичного продукту держави-агресора» від 19 червня 2022 року № 2310-IX, «Про внесення змін до деяких законів України щодо встановлення обмежень на ввезення та розповсюдження видавничої продукції, що стосується держави-агресора, Республіки Білорусь, тимчасово окупованої території України» від 19 червня 2022 року № 2309-IX, а також поданих на розгляд Верховної Ради України законопроектів, як от: «Про деколонізацію гуманітарної сфери України». Особливу увагу привертає нещодавно прийнятий за основу проект Закону України «Про внесення змін до Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо заборони використання джерел інформації держави-агресора або держави-окупанта в освітніх програмах, в науковій та науково-технічній діяльності» № 7633 від 01 грудня 2022 р. (далі – проект Закону).

Загалом підтримуючи загальну мету парламентарів – розроблення механізмів захисту освітньої і наукової сфер в Україні від пропаганди та поширення шовіністичної загарбницької геополітичної доктрини «руського міра» через наукові дослідження, академічні тексти і джерела інформації у цих сферах, ознайомлення з його

змістом ставить перед науковим та освітнім середовищем низку питань, які можуть виникнути в ході реалізації аналізованого проекту.

Зокрема, авторами проекту Закону запропоновано удосконалення чинного законодавства, шляхом внесення доповнень до законів України «Про освіту» та «Про наукову і науково-технічну діяльність», а саме: «закріпити загальний принцип захисту освітньо-інформаційного простору України від впливу російського імперіалізму і «русского міра» та зазначити, що «науково-освітні програми та наукові дослідження не можуть містити посилання на джерела інформації, створені: на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом; державною мовою держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом; фізичною особою, яка є громадянином (підданим) держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом; юридичною особою, зареєстрованою на території держави-агресора або держави-окупанта, або кінцевим бенефіціарним власником (контролером) якої є резидент держави-агресора або держави-окупанта».

При цьому пропонується передбачити винятки, а саме: «Дія частини другої цієї статті не поширюється на: випадки використання джерел інформації, зазначених в частині другій цієї статті, для ілюстрування, пояснення та критичного аналізу явищ, що відбуваються в державі, визнаній Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом; компоненти науково-освітніх програм та наукові дослідження, зміст яких охоплює вивчення держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом, за умови критичного аналізу цих джерел; окремі дисципліни, створені для

вивчення мови корінного народу, національної меншини України відповідно до положень частини п'ятої статті 7 Закону України «Про освіту».

Зазначені новели викликають певні міркування та потребують фахової дискусії щодо їх реалізації в науковій та освітній діяльності, як зазначалося. Першочергово необхідно проаналізувати чинне законодавство в цій сфері. Зокрема, відповідно до Статті 34 Конституції України, кожному гарантується право на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань. Кожен має право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб – на свій вибір». Згідно зі Статтею 54 – громадянам гарантується свобода літературної, художньої, наукової і технічної творчості. Зазначене узгоджується із Міжнародним пактом про громадянські і політичні права 1966 року, яким визначено, що кожна людина має право на вільне вираження свого погляду, що включає свободу шукати, одержувати і поширювати будь-яку інформацію та ідеї, незалежно від державних кордонів, усно, письмово чи за допомогою друку або художніх форм вираження чи іншими способами на свій вибір (пункт 2 статті 19).

Відповідно до Статті 45 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» серед основних принципів державного управління у сфері наукової діяльності з-поміж іншого визначені визнання свободи наукової творчості та використання досягнень світової науки, а серед цілей державної політики у сфері наукової і науково-технічної діяльності: забезпечення вільного розвитку наукової та науково-технічної творчості.

Реалізація зазначеного передбачає проведення наукових досліджень на основі загальновизнаних принципів, а саме: академічної свободи, академічної доброчесності, об'єктивності,

всесвітності, неупередженості та ін. Вчений – як основний суб'єкт наукової і науково-технічної діяльності, здійснюючи наукову діяльність, тобто діяльність, яка спрямована на одержання нових знань та (або) пошук шляхів їх застосування, основними видами якої є фундаментальні та прикладні наукові дослідження, має право отримувати, передавати та поширювати відкриті науково-технічну інформацію (п. 7 Ст. 5 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»).

Відповідно до Статті 64 Конституції України конституційні права і свободи людини і громадянина не можуть бути обмежені, крім випадків, передбачених Конституцією України, втім в умовах воєнного або надзвичайного стану можуть встановлюватися окремі обмеження прав і свобод із зазначенням строку дії цих обмежень. Не можуть бути обмежені права і свободи, передбачені статтями 24, 25, 27, 28, 29, 40, 47, 51, 52, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63 цієї Конституції [5].

З огляду на це та згідно з Статтею 34 Конституції України здійснення всіх інших прав може бути обмежене законом в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку...». Такі обмеження узгоджуються з положеннями пункту 2 статті 29 Загальної декларації прав людини 1948 року, в яких зазначено, що при здійсненні своїх прав і свобод кожна людина повинна зазнавати тільки таких обмежень, які встановлені законом виключно з метою забезпечення належного визнання і поваги прав і свобод інших та забезпечення справедливих вимог моралі, громадського порядку і загального добробуту в демократичному суспільстві.

Під правомірним обмеженням конституційних прав і свобод людини і громадянина слід розуміти передбачену Конституцією України можливість втручання держави за допомогою

юридичних засобів у зміст та обсяг конституційних прав і свобод людини і громадянина, яке відповідає вимогам верховенства права, потрібності, доцільності та пропорційності у демократичному суспільстві. Метою такого обмеження є охорона основоположних цінностей у суспільстві, до яких належать, зокрема, життя, свобода та гідність людини, здоров'я і моральність населення, національна безпека, громадський порядок [6].

Окрім того поняття «обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина» в контексті частини першої статті 64 Конституції України слід розуміти як не передбачене конституційними нормами звуження обсягу прав і свобод [7].

Визначені проектом Закону заборони посилення у науково-освітніх програмах та наукових дослідженнях на джерела інформації, створені: на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом і т.д., на нашу думку, торкаються конституційних прав, в т.ч. права на академічну свободу, свободу творчості, збирання та поширення інформації. Конституційний Суд України наголошує, що встановлення обмежень прав і свобод людини і громадянина є допустимим виключно за умови, що таке обмеження є домірним (пропорційним) та суспільно необхідним [8].

Відповідно до принципу пропорційності, зміст та сутність якого визначений ст. 5 Договору про заснування Європейського співтовариства, а також рішеннях Конституційного Суду України, як складової конституційного принципу верховенства права, – спрямований на досягнення балансу між публічними та приватними інтересами. Тому, цілі таких заборон мають бути істотними, а засоби їх досягнення обґрунтованими і мінімально обтяжливими для

осіб, чії права обмежуються. Окрім того, це вимагає досягнення розумного співвідношення між цілями державного впливу та засобами їх досягнення.

Важливо також звернути увагу на принцип правової визначеності як один із елементів верховенства права, у якому стверджується, що обмеження основних прав людини та громадянина і втілення цих обмежень на практиці допустиме лише за умови забезпечення передбачуваності застосування правових норм, встановлюваних такими обмеженнями. Тобто обмеження будь-якого права повинне базуватися на критеріях, які дадуть змогу особі відокремлювати правомірну поведінку від протиправної, передбачати юридичні наслідки своєї поведінки [9].

У зв'язку з цим уточнення у проєкті Закону потребують такі аспекти як: визначення хронологічних меж, тобто часу видання джерела інформації на яке розповсюджується заборона посилання (взагалі на всі чи видані з чи до 2014 року, з 24 лютого 2022 року, з часу визнання РФ країною агресоркою) і як бути з тими джерелами, особливо історичного характеру, які створені і опубліковані російською мовою до і у XX, XIX ст. та ін. історичні періоди; як бути з тими джерелами, які створені державною мовою або громадянами, але не на території держави агресорки; авторами яких є російські освітяни, науковці чи політичні діячі, які є опозиційними до влади у Російській Федерації та публічно засуджують її дії щодо України; дослідження технічного або природничого характеру, які не містять політичного чи ідеологічного контексту та ін., чого вимагає дотримання принципу правової визначеності – складової верховенства права. Проблематичним також видається завдання для кожного українського науковця чи освітянина, учні, студента чи аспіранта з'ясування особи кінцевого бенефіціара видання, або громадянства автора наукової

публікації, можливість некритичного посилання на історичні джерела, написані російською мовою або використання посилань на російські джерела не в аспекті аналізу подій, які відбуваються в державі, визнаній Верховною Радою України державою агресором або державою-окупантом і т. ін. Окрім того, варто звернути увагу на відмінності реалізації запропонованого проєкту у освітній та науковій діяльності, фундаментальній та прикладній науках, гуманітарних та технічних, природничих дослідженнях. Не можливо також оминати необхідність з'ясування, передбачення, визначення та закріплення юридичних наслідків – санкцій, за порушення запропонованих норм-заборон.

Розглядаючи національну та інформаційну безпеку України як один із чинників захисту державних інтересів, «за якої забезпечується запобігання, виявлення і нейтралізація внутрішніх та зовнішніх інформаційних загроз, збереження інформаційного суверенітету держави і безпечний розвиток міжнародного інформаційного співробітництва» [10] та в цілому підтримуючи ідею створення механізмів запобігання пропагування ворожої ідеології, нарощення можливостей «української освітньої та наукової спільноти покинути сфери впливу росії [11]» варто ще раз наголосити, що підготовка та прийняття проаналізованого проєкту Закону відповідає сучасним суспільно-політичним реаліям, але його зміст має дискусійні положення, які потребують доопрацювання. Зокрема передбачені ним заборони, що обмежують конституційне право на свободу творчості та право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію, можуть бути визнані такими, що порушують принцип пропорційності, правової визначеності та низку принципів наукових досліджень, а саме об'єктивності, неупередженості, всебічності, повноти та ін.

Список використаних джерел

1. Гріщенко А.О. Підходи до розумінні категорії «інформаційна безпека» та правової засади її забезпечення. *Інформація і право*. № 4(35)/2020. С. 129.
2. Коваленко Ю.О. Забезпечення інформаційної безпеки на підприємстві. URL: http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/24811/st_51_18.pdf?sequence=1#:~:text
3. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 29 грудня 2016 року «Про Доктрину інформаційної безпеки України»: Указ Президента України від 25 лютого 2017 року № 47/2017. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/472017-21374>
4. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
5. Рішення Конституційного Суду України (Перший сенат) ... щодо відповідності Конституції України (конституційності) пунктів 2, 3 розділу II «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження контрактної форми роботи у сфері культури та конкурсної процедури призначення керівників державних та комунальних закладів культури» від 28 січня 2016 року № 955-VIII зі змінами від 12 липня 2019 року № 5-р(І)/2019
6. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 70 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини першої статті 10, пункту 3 частини другої, частин п'ятої, шостої статті 11, статті 15, частини першої статті 17, статті 24, пункту 3 розділу VI «Заключні положення» Закону України «Про політичні партії в Україні» (справа про утворення політичних партій в Україні) від 12 червня 2007 року № 2-рп/2007
7. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційними поданнями Президента України та 48 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень законів України «Про вибори Президента України», «Про Державний реєстр виборців», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо виборів Президента України» та Кодексу адміністративного судочинства України (справа про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо виборів Президента України) від 19 жовтня 2009 року № 26-рп/2009
8. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу восьмого пункту 5 частини першої статті 11 Закону України «Про міліцію» від 29 червня 2010 року № 17-рп/2010 (абзац третій підпункту 3.1 пункту 3 мотивувальної частини)
9. Громико І., Саханчук Т. Державна домінантність визначення інформаційної безпеки України в умовах протидії загрозам. *Право України*. 2008. № 8.
10. Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо заборони використання джерел інформації держави-агресора або держави-окупанта в освітніх програмах, в науковій та науково-технічній діяльності» № 7633 від 01 грудня 2022 р.

Пархоменко Н. М. Ідеологічна складова інформаційної безпеки України на сучасному етапі: окремі аспекти правового забезпечення

Забезпечення державою інформаційної безпеки є одним з основних завдань держави, особливо в умовах війни, коли йдеться про захист національних інтересів, оборону країни, здобуття перемоги. Зазначене потребує визначення та закріплення у законодавстві правових механізмів забезпечення та захисту інформаційної безпеки, особливо в гуманітарній сфері. Серед складових інформаційної безпеки в юридичній науці з-поміж іншого необхідно виокремити задоволення інформаційних потреб суб'єктів суспільних відносин та їх захист від негативного впливу, забезпечення безпеки інформації. Вагому роль в цьому процесі відіграють наукові установи, освітні і навчальні заклади України, які, зокрема, здійснюють наукові дослідження, формуючи та визначаючи таким чином ідеологічну складову правового розвитку держави, як чинник національної та інформаційної безпеки.

Правові механізми забезпечення інформаційної безпеки суспільства є одним із запобіжників руйнування духовної сфери українського суспільства, збереження та зміцнення національної ідеї, історичного спадку та культурних цінностей нашого народу та ін. Удосконалення законодавства наразі відбувається відповідно до Доктрини інформаційної безпеки України та Закону України «Про заборону пропаганди російського нацистського тоталітарного режиму, збройної агресії Російської Федерації як держави-терориста проти України, символіки воєнного вторгнення російського нацистського тоталітарного режиму в Україну». Особливу увагу привертає нещодавно прийнятий за основу проект Закону України «Про внесення змін до Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо заборони використання джерел інформації держави-агресора або держави-окупанта в освітніх програмах, в науковій та науково-технічній діяльності» № 7633 від 01 грудня 2022 р. Його аналіз дає змогу стверджувати, що підготовка та прийняття проаналізованого проекту Закону відповідає сучасним суспільно-політичним реаліям, але передбачені у його змісті заборони торкаються та обмежують конституційне право на свободу творчості та право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію мають відповідати принципам пропорційності, правової визначеності та принципам наукових досліджень, а саме об'єктивності, неупередженості, всебічності, повноти та ін.

Ключові слова: національна, інформаційна, безпека, ідеологія, держава-агресор, наука, джерело, посилення, заборона.

Parkhomenko N. Ideological component of Ukraine's information security at the present stage: certain aspects of legal support

Providing the state with information security is one of the main tasks of the state, especially in conditions of war, when it comes to protecting national interests, defending the country, and winning. The above-mentioned requires the definition and consolidation in the legislation of legal mechanisms for ensuring and protecting information security, especially in the humanitarian sphere. Among the components of information security in legal science, among other things, it is necessary to single out the satisfaction of the information needs of the subjects of public relations and their protection from negative impact, ensuring the security of information. An important role in this process is played by scientific institutions, educational and educational institutions of Ukraine, which, in particular, carry out scientific research, forming and thus defining the ideological component of the legal development of the state as a factor of national and information security.

Legal mechanisms for ensuring the information security of society are one of the safeguards for the destruction of the spiritual sphere of Ukrainian society, the preservation and strengthening of the national idea, historical heritage and cultural values of our people, etc. The legislation is currently being improved in accordance with the Doctrine of Information Security of Ukraine and the Law of Ukraine «On prohibition of propaganda of the Russian Nazi totalitarian regime, armed aggression of the Russian Federation as a terrorist state

against Ukraine, symbols of the military invasion of the Russian Nazi totalitarian regime in the Ukraine». Particular attention is drawn to the recently adopted as a basis the draft Law of Ukraine « On Amendments to the Law of Ukraine on Amendments to Certain Laws of Ukraine on the Prohibition of the Use of Information Sources of the Aggressor State or the Occupying State in Educational Programs, in Scientific, Scientific and Technical Activities» No. 7633 of December 1, 2022. His analysis makes it possible to assert that the preparation and adoption of the analyzed draft Law corresponds to modern socio-political realities, but the prohibitions provided for in its content affect and limit the constitutional right to freedom of creativity and the right to freely collect, store, use and disseminate information must comply with the principles of proportionality, legal certainty and principles of scientific research, namely objectivity, impartiality, comprehensiveness, completeness, etc.

Key words: national, informational, security, ideology, aggressor state, science, source, reference, prohibition.